

Boomkweker Piet van der Bom

Kunt u in het kort vertellen wie u bent, hoe oud u bent en waar uw arbeidzaam leven of vak uit bestaat?

Ik ben Piet van der Bom, voormalig directeur van de Koninklijke Boomkwekerijen Alphons van der Bom in Oudenbosch. Op 2 februari hoop ik 85 jaar te worden. In 1949 ben ik na terugkeer uit het toenmalige Nederlands Indië boomkweker geworden. Dat was ik eerder niet van plan. Ik wilde kapucijner pater worden en ging naar het Klein Seminarie in Breda, waar ik een gymnasiale opleiding kreeg. Tijdens mijn militaire dienstitijd in Nederlands Indië overleed mijn vader en was het wenselijk dat ik thuis in de 'zaak' kwam. Op dat moment was het nog een familiebedrijf, maar omdat de samenwerking met mijn oom en zijn zonen niet optimaal was, ben ik later een eigen bedrijf begonnen. Toen mijn neven stopten kon mijn bedrijf ook het predicaat Koninklijke, dat het familiebedrijf in 1938 had gekregen, gaan voeren.

Wat voor scholing en/of opleiding op dendrologisch gebied hebt u gehad?

Ik heb veel gehad aan het Grieks en Latijn op het gymnasium om wetenschappelijke plantennamen te begrijpen. Op het seminarie hadden we een clubje dat al wat aan dendrologie (en astronomie) deed. In Nederlands

Indië heb ik een heel herbarium aangelegd dat nog ergens op zolder wordt bewaard. Mijn dendrologische kennis heb ik vooral in de praktijk opgedaan door middel van zelfstudie en contacten.

Piet van der Bom, erelid NDV, december 2010

Foto: Koos Slob

Waar komt de liefde voor de dendrologie en het kwekersvak vandaan. En welke mensen hebben u geïnspireerd? Voor welke planten hebt u een speciale passie en hoe is dat gekomen?

Mijn vader zag mijn dendrologische interesse en zo mocht ik hem in 1941 vergezellen naar de Zomerbijeenkomst van de NDV in Baarn en Hilversum. Eenmaal boomkweker kwam ik in contact met hoofden van plantsoendiensten. Mensen als Doorenbos (gemeente Den Haag), Van Esch (Tilburg), Meyer (Hilversum) en Vink (Rotterdam) inspireerden me. Ook Wim Janssen, hortulanus van de Botanische Tuinen in Wageningen wil ik noemen. Maar de belangrijkste is toch Wijnbergen van Staatsbosbeheer geweest. Die overtuigde mij van het belang van het gebruik van de juiste boom op de juiste plaats. Vooral de uiteindelijke vorm van de kroon was daarbij van groot belang. Het inspireerde me om dergelijke bomen te

gaan zoeken en dat zou ik vooral mijn passie willen noemen. Het leverde o.a. contact op met Henry Gerhold en Edward Scanlon die in de VS daarmee ook begonnen waren. Veel van deze zogenaamde 'Tailored Trees' werden door mij in Nederland geïntroduceerd en daarnaast een hele serie van eigen selecties. Ze kwamen ook naar ons land en werden dan verwelkomd met de Amerikaanse vlag. Bij een bezoek van Scanlon stelde ik hem voor zijn later zo bekende selectie van *Pyrus calleryana* de naam 'Chanticleer' (gelaarsde kat) te geven. Eigen selecties zijn o.a. *Malus* 'White Candle' (*M. hupehensis* zaailing), *Malus tschonoskii* 'Thalys', *Parrotia* 'Vanessa' en *Sycoparrotia semidecidua* 'Prins Claus'.

Hoe zag in grote lijnen uw dendrologische 'carrière' eruit? Hoe kijkt u hierop terug? Heeft het u gegeven wat u graag wilde of verwachtte? Naast het bovengenoemde is het toch vooral de periode geweest dat ik penningmeester van de NDV was. Ik trof een schuld aan van f 8.000 en kon de kas na 15 jaar met f 80.000 overdragen aan mijn opvolger. Het bestuur vergaderde steeds bij mij thuis en bij de boekhouding had ik de fantastische hulp van mijn vrouw. Met zeer veel voldoening kijk ik terug op de buitenlandse reizen die ik mocht organiseren naar Duitsland en Frankrijk, maar vooral die naar Finland.

Wat is het leukste of meest opmerkelijke dat u heeft meegemaakt? Hebt u nog boeiende anekdotes te vertellen?

Dat was dus die excursie naar Finland. Ik bezocht dat land regelmatig om zaken te doen en maakte daarbij gebruik van taxichauffeur Tolkainen. Ik wilde de excursiegangers ook naar Lapland brengen, boven de poolcirkel. De route daar met de bus werd verkend en zelfs bandjirs (stroomgaten) in de weg werden ter plekke met grote keien gerepareerd. Bij het vliegveld, waar de Laplandexcursie zou begin-

Piet van der Bom toont vol trots de aanplant van *Sycoparrotia semidecidua* 'Prins Claus'

Foto: Koos Slob

nen, kreeg ik het dankzij een broer van Tokainen voor elkaar dat de groep verwelkomd zou worden met een Nederlandse vlag naast de Finse. Bij het passeren van de poolcirkel was er een speciaal diplomacertificaat voor Jan van Berge, de meest zuidelijke deelnemer (Zuid Afrika). De herfstkleuren van de berken (koivisto) en bosbessen (ruska) waren op hun hoogtepunt. Er kon ook een bezoek worden gebracht aan mevrouw Koivisto, echtgenote van de Finse president.

Ook verder verliep deze excursie heel bijzonder. Omdat sterke drank in Finland extreem duur was, werd op Schiphol een grote voorraad taxfree ingeslagen. Hoewel de drank in de bus rijkelijk vloeiende, was er toch het nodige overgebleven. Het lukte om tijdens de terugvlucht alle passagiers bij het ontbijt een 'early morning sherry' aan te bieden. Deelnemer Jo Braam fungeerde daarbij als hofmeester.

Met de jaarlijkse kalenders van het bedrijf heb ik altijd bruikbare informatie willen overbrengen.

Wat was het moeilijkste en/of het vervelendste dat u hebt meegemaakt?

Teleurstellend is als je meemaakt dat bomen, zoals pas in het centrum van St. Willibrord, na 10-15 jaar gerooid moeten worden omdat verkeerde keuzes zijn gemaakt of dat ze te dicht op gevels zijn geplant. Ook is het niet bemoedigend dat derden goede sier maken met andermans selecties. Belangrijk is voor mij: "Quod tibi fieri non vis, alteri ne feceris" (wat u niet wil dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet). Maar ik heb er geen wrok over.

Vindt u het belangrijk om uw kennis, ervaring en enthousiasme met anderen te delen?

Dat heb ik altijd gedaan bij bedrijfsbezoeken, excursies en als lid van de Technische Keuringscommissie van de NAK-Tuinbouw. Ook heb ik ooit op een Dendrologendag een voordracht verzorgd over de houtige winterharde Papilionaceae. Met de jaarlijkse kalenders van

het bedrijf heb ik altijd bruikbare informatie willen overdragen. Dit jaar gaat die over iepen, o.a. wat is precies iepziekte.

Als u nu opnieuw kon/moest beginnen, zou u weer de keuze voor boomkwekerij/dendrologie doen?

Het was niet mijn eerste keuze, maar je raakt vertrouwd in dat wereldje. Dus dat zou weer kunnen gebeuren.

Heeft u nog bijzonderheden die u wilt vertellen?

Genoeg, maar bijzonder vind ik wel dat mijn militaire verleden tot bemoeienis met militaire erevelden heeft geleid. Contacten waren er o.a. met de American Monument Commission en de Duke of Gloucester, die zelfs naar Oudenbosch kwam. Gedurende een aantal jaren rond 1950 zijn op ons bedrijf groepjes van 4-5 volontaires opgeleid om

o.a. in Normandië erevelden te verzorgen. Deze velden hebben vaak een gevarieerd bomenbestand.

Ulmus hollandicus 'Vegeta' is in 1750 in Engeland ontstaan (tot 25 meter hoog), heeft een breed piramide kroon het blad is geelgroen, is 5 cm dik dikronisch, met breuk steekort, volgens de gegevens van de NAKD versierd in august 1921 en 1977 in Nederland meer dan 500.000 aangeplant. In afzonderlijke percelen werden hier te lande ook meer dan 750.000 Ulmus 'Cometika', en 240.000 Ulmus het 'Etrouwen' te lande selecties van 'D. Dierckx' in de Nederlandse plantingen versprekt. Later werd het gebruikt ontrokken, wegens uitbreidings voor de agrotechnische stam van de iepziekte.

2011	FEBRUARI						
		5	6	7	8	9	
	zondag	30	6	13	20	27	
	maandag	31	7	14	21	28	
	dinsdag	1	8	15	22	1	
	woensdag	2	9	16	23	2	
	donderdag	3	10	17	24	3	
	vrijdag	4	11	18	25	4	
zaterdag	5	12	19	26	5		

Ulmus hollandicus 'Vegeta' (Plantingsduur-ijp)

KONINKLIJKE BOOMKWEKERIJEN ALPHONS VAN DER BOM B.V.
 Boudensweg 16 - 4711 KD Oudenbosch - Tel: 0165-312203
 Fax: 0165-317307